Üzenet egykori iskolámba

„Június volt s ujjongtunk, nincs tovább,
Most gyertek szabad mellű örömök
S pusztuljatok bilincses iskolák.”

Ady Endre örömteli szavai zsongtak bennünk is 1949 júniusában, amikor megkaptuk a belépőt az úgynevezett „Nagybetűs Életbe” és úgy gondoltuk, hogy felnőttünk. Nehéz időszak volt ez nemzetünk és minden magyar állampolgár életében, de mi fiatalok nem éltük meg tragikusan.

„De elcsitult a jókedv – förgeteg,
S helyére ült a döbbent némaság:
Körülöttünk már az Élet csörtetett.”

Immár 60 esztendő telt el azóta és a létszámában megfogyatkozott tanulók nem felejtették el iskolájukat és társaikat. 1945 szeptemberében lettem a gimnázium tanulója. A polgári iskola leányközössége és női tanárai után egy más légkör fogadott. Külön zajlott a fiúk és lányok élete. Mi a leányszoba falai között Mariska néni vigyázó szemei kereszttüzében éltünk, de a diákleleményesség akkor is megtalálta a kiskapukat. Nyolc osztály lányai sugdolóztak, zsongtak ott. A nagyobbak kevesebben voltak: Kása Erzsike, Hagymási Gizi, Massáth Anci érettségi előtt, Szabó Esztike, Szász Anna, Méhész Kati, Vadon Duci, Oszlár Erzsi és a kisebbek: Gönczy Kati, Pólus Kati, Kovács Juci. Ők maradtak meg emlékezetemben. Tanáraink közül az osztályfőnök, Borók Imre minden szeretetét, tudását és fiatalos lendületét beleadta abba, hogy ebből a sokféle fiúból és lányból egységet kovácsoljon. Ez sikerült neki és még öt évtizeden át figyelte életünk alakulását. Zsoldos tanár úr szinte egész iskolai időszakom kísérője volt. A polgáriban vallástanárom, a gimnáziumban történelemre oktatott és találkozóink színes egyénisége volt élete végéig. Törzsök tanár úr oltotta belénk Kodály kórusainak és a magyar népdaloknak a szeretetét, és Isten kegyelméből még ma is közöttünk él.

A több mint 200 éves református – evangélikus gimnázium gondoskodott tanulóinak erkölcsi, jellembeli neveléséről. Nemcsak a tudást próbálták belesulykolni az alföldi kemény kun fejekbe, hanem megtanítottak emberségre, egymás tiszteletére is.

A diákélmények tárháza kifogyhatatlan és az emlékekből csak csipegetni lehet. A lányok egy-egy csoportja Balogh Iluséknál a konyhaablakon át figyelte a Piac utca forgalmát. Máskor a Mikes utcában a Glázer Pityu édesanyja szerető gonddal vigyázott ránk, és még zsíros kenyérrel is táplált bennünket. Náluk lakott Fekete Kati, Petrás Erzsi, Oszlár Erzsi. A Csoma Erzsike kollégiuma őrködött Lévay Piroska, Vadon Duci és Varga Kati felett. A fiúk és a lányok barátsága főleg a VII-VIII osztályban erősödött meg. Tiszta szerelmek is szövődtek, hiszen ezek nélkül nem képzelhető el a fiatalság. Életem végéig elkísérnek az önképzőköri élmények. Itt mélyebb ismereteket kaptunk a „Nyugat” nemzedékének írásaiból. Irodalmárok előadásait is hallgathattuk a mi dolgozataink mellett. Vendégelőadó volt József Jolán és Móricz Virág is. A csendesnapok október 31. előtt a biblia alaposabb megismerését szolgálták. Szépek voltak a március 15-i megemlékezések a Hősök temetőjében. Izgalommal vártuk a húsvéti locsolkodókat ünnepi öltözékben, terített asztallal, de a szeszesitalt nem ismertük. A mindenkori VII. osztály rendezte a nagyerdei majálisokat. Mi 1948-ban tettük ezt sikerrel. A zöld lombú fák alatt felállított sátorban mi szolgáltuk fel tanárainknak és vendégeinknek a jó illatú birkapörköltet. Számomra az a balvégzetes lépés történt, hogy a sátort kifeszítő kötélben megbotlottam és a pörkölt a fehér kötényemen landolt. Ennek ellenére kölcsönruhában a délutáni táncot végig mulattam.

Villanások: egy szép Húsvét Kunhegyesen, Lévay Piroskáéknál, egy nyári délután Fekete Katiéknál, ahol szinte számunkra ismeretlen terülj asztalkám káprázta tott el bennünket. Gyümölcsszüret Ujfalusy Olgáéknál az óriás kertben, tánczenehallgatás a trafikban a függöny mögött, hajnalig tartó diákbálok. A fiúk között voltak kitűnő tanulók, sportolók, zenészek. A lányok inkább szorgalommal tűntek ki. Kirándulás Szolnokra, Kecskemétre. Sikeres előadás Szigligeti E. „A csikós” c. népszínművével, amit Törökszentmiklóson, és Dévaványán is előadtunk. Valamint a Krasznai fivérek színvonalas templomi hangversenye.

Ezek az emlékek 60 év távlatából is felmelegítik a szívünket, lelkünket. Köszönetet mondunk városunknak, iskolánknak, tanárainknak, szüleinknek halóporaikban is, hogy a kapott talentumokat nem pazaroltuk el, hanem a nehéz körülmények ellenére megőrizhettük azokat. Példát mutattunk szülői szeretetben, házastársi hűségben és gyermekeink felnevelésében is igyekeztünk követni elődeink példáját. Többen kerültek távoli országokba, de ott is öregbítették iskolánk hírnevét. Emlékező szeretettel jönnek vissza hozzánk, számon tartva mindenkit, aki életben van. Amerikai összekötőnk, Kiss Pista, aki fáradhatatlan a maradék csapat összetartásában. Kérjük a Mindenhatót, hogy még sokáig tehesse.

Ünnep a 60. találkozó napja a szó legnemesebb értelmében, mert a mai világban már ismeretlen összetartozásról, hitről, hazaszeretetről szól. Kívánom iskolánk felnövekvő nemzedékének, hogy életük minden szakaszában így tudjanak visszatekinteni gyorsan elröppenő fiatal éveikre.

vargakati